

ЕВОЛЮЦІЯ РОЛІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СУДНОБУДІВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Г.М. Федоренко

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, м. Одеса

Підприємства суднобудівної галузі, як і будь-які інші підприємства, є відкритими системами для яких характерний певний набір властивостей, таких як цілісність, неадитивність, емерджентність, синергізм, адаптивність, сумісність. Проте, зміни внутрішнього середовища підприємства, що проявляються у якісних, кількісних та функціональних трансформаціях елементів системи та її властивостей, мають підпорядковуються головній концепції подальшого розвитку – загальній стратегії підприємства. В свою чергу, остання формує набір дрібних стратегій: маркетингову, виробничу, енергетичну та ін., що необхідні для досягнення певної довгострокової мети.

Для Української суднобудівної галузі необхідна переоцінка місця енергетичної стратегії в загальній стратегії підприємства. Суднобудівна галузь в Україні знаходиться у тяжкому стані. Висока енергомісткість продукції та значно менша норма прибутковості порівняно з іншими галузями промисловості вимагає пошуку та скорочення усіх видів витрат для зменшення собівартості продукції. А світове здороження енергетичних ресурсів робить актуальним розвиток всіх видів планування енергетичних потреб підприємств.

Відсутність належної уваги до можливостей промислових підприємств в галузі енергетики характерно не тільки для України але й для більшості країн Європи та Сполучених Штатів Америки. Компаративний аналіз свідчить, що в рамках стратегічного планування у 60-80 рр. минулого століття керівники суднобудівних підприємств на Сході приділяли увагу питанням: 1). Поліпшення організації виробництва, що скорочували витрати часу на будівництво; 2). Вторинному використанню ресурсів; 3). Розширенням риків збуту своєї продукції. Всі ці завдання стратегії були лише частково або зовсім не пов'язані з енергоефективністю [1]. В той самий час завдання які ставилися перед вітчизняною суднобудівною галуззю майже ідентичними, де стратегічне та тактичне планування енергетичної складової зводилося до складання довгострокових енергетичних балансів з урахуванням можливої модернізації, реконструкції або можливого капітального будівництва. Проте, тільки чергова енергетична криза 21-го ст. змінює ставлення економічних суб'єктів господарювання до ролі енергії. Навіть у 2010 році дослідження Energy Intelligence study Aberdeen Group виявило, що втілення в життя таких проектів які збільшуватимуть ефективність енергоспоживання мають конкурувати із іншими проектами, що безпосередньо стосувалися виробничої сфери підприємства [2]. Що було спричинено небажання брати додаткові кредити та залучати інвестиції для енергетичної складової підприємств, оскільки це значно вплинуло б на фінансові звіти, кредитні рейтинги та вартість акцій.

На сьогоднішній час місце енергетичної стратегії на суднобудівних підприємствах в Україні та Європі різняться. Вітчизняне суднобудування через обмеженість ресурсів зосереджено на зменшенні енергетичних втрат та витрат енергії. Натомість, за кордоном більша увага приділяється інвестиціям в енерго-ефективне обладнання, розвитку енергетичного менеджменту, та збільшенню ролі соціальної відповідальності підприємств, яка має за мету поєднання економічного ефекту (прибутку) та екологічної складової.

Отже, незважаючи на те, що флот є одним з найдешевших видів транспорту, слід враховувати значний вплив економічних циклів на суднобудівну галузь, тому на перше місце виходить вартість судна та кількість споживання ним палива. Це буде породжувати необхідність подальшого розвитку довгострокового планування заходів для досягнення енергоефективності як у виробничому процесі так і для досягнення нового рівня споживання паливних ресурсів транспортними засобами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Maritime economics 3rd edition by Martin Stopford [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.docme.ru/doc/125264/marecon>
1. Aberdeen Group, “Energy Intelligence” [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.epsway.com/wp-content/uploads/Aberdeen_EnergyIntelligence